Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Keskiviikko 25.1.2023 klo 8.15—11.00

Läsnä
puheenjohtaja Markus Lohi kesk (1, 2, 3)
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok (3 osittain)
jäsen Veronica Rehn-Kivi r (1, 2, 3) (pj. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11)
jäsen Pekka Aittakumpu kesk (3 osittain)
jäsen Kim Berg sd
jäsen Kaisa Juuso ps (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (3 osittain)
jäsen Arja Juvonen ps (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (3 osittain)
jäsen Noora Koponen vihr
jäsen Terhi Koulumies kok
jäsen Merja Kyllönen vas
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (3 osittain)
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Heidi Viljanen sd
jäsen Sofia Virta vihr
varajäsen Paula Werning sd (1, 2) (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo
valiokuntaneuvos Harri Sintonen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle vammaispalvelulaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 191/2022 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 79/2022 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle vammaispalvelulaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi A 3

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä muutettiin 1. lakiehdotuksen 12 §:n 4 momenttia seuraavasti: ”Vammaisella henkilöllä on oikeus saada erityistä osallisuuden tukea yhteensä vähintään *30* tuntia kuukaudessa, ellei hän hae tätä pienempää tuntimäärää.”

Muutettiin 1. lakiehdotuksen 38 §:n 1 momentti kuulumaan seuraavasti: ”Poiketen siitä, mitä 12 §:n 4 momentissa säädetään, vammaiselle henkilölle on järjestettävä erityistä osallisuuden tukea vähintään 10 tuntia kuukaudessa ennen 1 päivää tammikuuta 2025 ja vähintään *20* tuntia kuukaudessa ennen 1 päivää tammikuuta *2026*.”

Ed. Koulumies ehdotti, että kappaleen 4 viimeistä virkettä muutetaan seuraavasti: ”Valiokunta toteaa, että tarkoituksenmukaisena ajankohtana voimaantulolle voidaan pitää *1.1.2024*.” Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Edellä mainittujen 12 ja 38 §:n muutosten johdosta kappaleet 24—27 korvattiin uudelleen muotoilluilla kappaleilla 24—28 seuraavasti:

(24) Henkilökohtaisen avun myöntämisperusteet on asetettu niin mataliksi, että valiokunnan saaman selvityksen mukaan henkilökohtaisen avun ulkopuolelle jää vain hyvin pieni joukko sellaisia vammaisia henkilöitä, joiden palvelutarve on erittäin suuri ja jaksaminen usein rajallista. Nämä henkilöt ovat usein päivätoiminnan piirissä.

(25) Valiokunta ei ehdota vammaispalvelulain 9 §:n 3 kohdan poistamista lakiehdotuksesta, mutta ehdottaa 1. lakiehdotuksen 12 §:ssä erityisen osallisuuden tuen tuntimäärän nostamista 30 tuntiin kuukaudessa, mikä vastaa myös pykälän 4 momentissa tarkoitetun henkilökohtaisen avun minimituntimäärää.

(26) Hallituksen esityksen mukaan siirtymäsäännöksistä johtuen lain voimaantulosta vuoden 2025 loppuun asti minimituntimäärä olisi 10 tuntia kuukaudessa. Vuoden 2026 alusta lähtien määrä nousisi 20 tuntiin. Valiokunta ehdottaa, että erityisen osallisuuden tuen minimituntimäärän voimaantulon siirtymäaikaa muutetaan siten, että minimituntimäärä on 10 tuntia vuoden 2024 loppuun saakka, 20 tuntia vuonna 2025 ja vuodesta 2026 alkaen 30 tuntia kuukaudessa.

(27) Valiokunta korostaa, että ehdotettu erityisen osallisuuden tuen määrä 30 tuntia on vähimmäistuntimäärä, ja että palvelua tulee aina myöntää vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen mukaan.

(28) Hallituksen esityksessä on arvioitu, että palvelun järjestämisen vuosikustannus silloin, kun palvelua annetaan 10 tuntia kuukaudessa, on 6,5 miljoonaa euroa. Näin ollen 10 tunnin lisääminen jo vuodelle 2025 aiheuttaisi 6,5 miljoonan euron kertaluontoisen lisäystarpeen rahoitukseen. Valiokunnan ehdotus tuntimäärän nostamisesta 30 tuntiin kuukaudessa lisää kustannuksia myös 6,5 miljoonaa euroa vuosittain vuodesta 2026 alkaen.

Valiokunta päätti pyytää perustuslakivaliokunnan lausunnon.

Päätettiin, että mietintöluonnos on julkinen.

4. Tilapäisen puheenjohtajan valinta

Pj. Lohi poistui kokouksesta ja kokouksen tilapäiseksi puheenjohtajaksi valittiin ed. Rehn-Kivi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 35 ja 35 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 309/2022 vp

Valiokunnan lausunto HaVL 33/2022 vp
Vastine HE 309/2022 vp StV 25.01.2023 valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto A 5

Vastine

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- valtiovarainministeriö, liite

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi lääkelain ja sairausvakuutuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 314/2022 vp

Vastine HE 314/2022 vp StV 25.01.2023 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 6

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- sosiaali- ja terveysministeriö, liite

7. Valtioneuvoston huoltovarmuusselonteko

Valtioneuvoston selonteko VNS 8/2022 vp

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

8. Toimenpidealoite sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköiden valvonnasta sekä tarkastuskäynneistä

Toimenpidealoite TPA 92/2021 vp

Valiokunta päätti yhdistää tämän asian käsittelyn asian HE 299/2022 vp käsittelyyn.

9. Toimenpidealoite rikosrekisteriotteen tarkistamisesta henkilökohtaisena avustajana työskentelevältä

Toimenpidealoite TPA 160/2022 vp

Valiokunta päätti yhdistää tämän asian käsittelyn asian HE 299/2022 vp käsittelyyn.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 246/2022 vp

Valiokunta keskusteli asian jatkokäsittelystä.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 322/2022 vp

Asiantuntijasuunnitelma HE_322_2022_250123_Asiantuntijasuunnitelma.pdf A 11

Ennakkokäsittely

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista sekä varhaiskasvatuslain 53 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 300/2022 vp

Valiokunta keskusteli asian jatkokäsittelystä.

13. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

14. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on etäkokous torstaina 26.1.2023 klo 10.00

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Päivi Salo